Musimy wszyscy przyczynić się do odbudowy Warszawy

Cena 8 zł.

PIAST

Cena 8 zł.

TYGODNIK SPOŁECZNO-POLITYCZNY POŚWIĘCONY SPRAWOM LUDU POLSKIEGO

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Basztowa 17. Telefon redakcji i administracji: 595-32. Skrytka pocztowa Kraków I, Nr 538 — Konto P. K. O. Nr IV 353 — Prenumerata kwartalna zł 100.—

Wydawca: Ludowe Tow. Wydawnicze „PIAST", Sp. z odp. udz. w Krakowie
Redaguje Komitet

Nr 37 Kraków, 19 września 1948 Rok XXXV

KOLEJNOŚĆ WAŻNYCH WYDARZEŃ

Ostatnie dni sierpnia i pierwsze dni września br. zapisały się u nas ważnymi wydarzeniami politycznymi. Wydarzenia te, to obrady Komitetu Centralnego PPR, jego referaty i rezolucje.

Poniżej podajemy kolejność tych wydarzeń.

*

W okresie trzech miesięcy trwał w PPR „szkodliwy i niebezpieczny dla partii stan kryzysu w kierownictwie partyjnym, Biuro polityczne partii czyniło wysiłki, aby kryzys ten przezwyciężyć, aby przywrócić kierownictwu tej partii zwartość organizacyjną i jedność ideologiczną".

W tym stanie rzeczy, Biuro Polityczne KC PPR wystosowało w imieniu Komitetu Centralnego pismo do Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruta, treści następującej:

„W okresie zakładania podwalin odrodzonej państwowości polskiej w rozumieniu wielkich zadań powierzonych Tobie przez cały naród na stanowisku Prezydenta Krajowej Rady Narodowej, a później Prezydenta Rzeczypospolitej, które w tym przełomowym okresie wymagało poświęcenia wszystkich Twoich sił temu najwyższemu urzędowi państwowemu, Polska Partia Robotnicza zwolniła Cię z więzów organizacyjnych, które łączyły Cię z naszą partią od chwili jej powstania.

Dziś, kiedy rola naszej partii, jako czołowej siły w budownictwie odrodzonego na podstawach demokracji ludowej państwa — jest w pełni uznana, w obliczu doniosłych zadań, stojących przed naszą partią, a w szczególności umocnienia jej niezłomności ideowej, w przededniu historycznej chwili realizacji pełnej jedności Polskiej Klasy Robotniczej poprzez utworzenie zjednoczonej partii robotniczej, KC PPR, pamiętając o Twej wytrwałej walce o wyzwolenie klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy w Polsce na przestrzeni 40 lat, o Twym udziale w rewolucyjnym ruchu robotniczym w najtrudniejszych okresach i okazanym w tej walce harcie ideowym, pamiętając o Twym ofiarnym udziale w walce narodowo - wyzwoleńczej i w kierownictwie Polskiej Partii Robotniczej, z ramienia której brałeś udział w tworzeniu reprezentacji narodu, Krajowej Rady Narodowej, zwraca się do Ciebie o powrót do czynnej pracy w Polskiej Partii Robotniczej."

*

Dnia 28 sierpnia br. na posiedzeniu Rady Państwa, Prezydent R. P. Bolesław Bierut powiadomił Radę o piśmie doń skierowanym i zakomunikował Radzie swą decyzję przyjęcia propozycji KC PPR-u. Rada Państwa przyjęła oświadczenie Prezydenta R. P. do wiadomości.

*

W dniach od 31 sierpnia do 3 września obradowało w Warszawie rozszerzone plenum Centralnego Komitetu PPR z udziałem sekretarzy wojewódzkich.

„Plenum — jak głosi komunikat o wynikach obrad — wysłuchało referatu tow. Bolesława Bieruta o odchyleniu prawicowym i nacjonalistycznym w kierownictwie partii i o sposobach jego przezwyciężenia".

W dyskusji nad referatem zabierało głos 38 mówców. W wyniku dyskusji została przyjęta jednomyślnie przez plenum KC rezolucja.

Przed przyjęciem rezolucji tow. Władysław Gomułka (Wiesław) wyraził całkowitą zgodę z jej treścią i przeprowadził merytoryczną samokrytykę, zmierzającą do rewizji jego dotychczasowego, z gruntu błędnego stanowiska.

Następnie plenum wysłuchało referatu tow. H. Minca „O bieżących zadaniach Partii w zakresie polityki gospodarczej i społecznej na wsi". W wyniku wyczerpującej dyskusji Plenum KC przyjęło jednomyślnie rezolucję w tej sprawie.

Plenum KC postanowiło jednomyślnie zwolnić tow. Władysława Gomułkę (Wiesława) z obowiązków Sekretarza Generalnego KC PPR.

Plenum KC PPR powołało jednomyślnie na stanowisko Sekretarza Generalnego KC PPR tow. Bolesława Bieruta.

Plenum KC jednomyślnie dokooptowało do Biura Politycznego KC PPR, tow. Franciszka Jóźwiaka (Witolda).

Materiały z obrad Plenum KC zostaną opublikowane w prasie".

*

Rezolucję plenum KC — zamieszczamy w całości na innym miejscu. Referat min. H. Minca — zamieścimy w następnym numerze „Piasta".

*

„Dnia 6 sierpnia br. — jak głosi komunikat — odbyła się w Warszawie Krajowa Narada Aktywu PPR z udziałem z górą 1.000 terenowych działaczy tej partii.

Naradę zagaił ob. Albrecht, członek KC PPR i sekretarz Warszawskiej Organizacji PPR. Ob. Albrecht na wstępie złożył hołd

(Dokończenie na str. 2)

KOMUNIKAT

Obrady Nacz. Komitetu Wykonawczego PSL

Dnia 9 września br. obradował w Warszawie w pełnym składzie Naczelny Komitet Wykonawczy PSL pod przewodnictwem prezesa Józefa Niećki przy udziale członków prezydium Rady Naczelnej.

Obrady zagaił prezes Józef Niećko dłuższym przemówieniem, w którym podkreślił zgodność poglądów partii robotniczych i obu partii Ruchu Ludowego na stan, zadania oraz drogi i metody ustrojowej przebudowy wsi.

Prezes Józef Niećko podkreślił, powołując się na ostatnie uchwały NKW PSL, oraz rezolucje i referaty, oświetlające stanowisko PPR, które uznało za swoje również PPS, że podstawy sojuszu chłopsko - robotniczego zostały wzmocnione, a praca wsi, która na nich się oprze, winna przynieść na dziś i na przyszłość realne korzyści. Istnieją warunki, zakończył prezes Józef Niećko, — po temu, aby wieś pracując w spokoju, w oparciu o obecne warunki, rozwiązywała najważniejsze zadania dnia dzisiejszego, a jednocześnie ograniczała resztki kapitalizmu i w walce z tymi pozostałościami własną wolą i decyzją, w oparciu o realne podstawy finansowe i techniczne kształtowała nowe oblicze wsi, którego zasadniczym rysem będzie spółdzielczość, a zwłaszcza spółdzielczość wytwórcza.

Po tym zagajeniu prezes J. Niećko zaproponował porządek obrad, przewidujący między innymi ustalenie terminu i porządku dziennego posiedzenia Rady Naczelnej PSL.

W wyniku całodziennych obrad, NKW postanowił między innymi:

1. Zwołać Radę Naczelną na dzień 3 i 4/X br., zaprosić do udziału w jej obradach z głosem doradczym przodowników pracy terenowej.

2. Zaproponować Radzie Naczelnej ustalony przez NKW porządek obrad.

Ponadto NKW uzupełnił dotychczasowy skład prezydium, powołując do jego grona kol. kol. Stanisława Kotera i Bronisława Warownego. Po omówieniu osiągnięć, usterek i planu akcji szkoleniowej, prezes Józef Niećko zamknął obrady.

REZOLUCJA PLENUM KC PPR

W SPRAWIE ODCHYLENIA PRAWICOWEGO I NACJONALISTYCZNEGO W KIEROWNICTWIE PARTII, JEGO ŹRÓDEŁ I SPOSOBÓW JEGO PRZEZWYCIĘŻENIA

1. Plenum czerwcowe ujawniło w pełni istnienie prawicowego odchylenia ideologicznego, którym dotknięta jest część kierownictwa partii. Odchylenie to znalazło wyraz w referacie tow. Wiesława, który zawierał fałszywą antyleninowską ocenę przeszłości polskiego ruchu robotniczego. Wbrew poprzedniej walce PPR z oportunizmem, szowinizmem i socjaldemokratyzmem PPS, referat tow. Wiesława, wygłoszony bez uzgodnienia z Biurem Politycznym, stanowi faktyczną kapitulację ideologiczną przed nacjonalistycznymi tradycjami PPS.

Obstając uporczywie przy swoich fałszywych poglądach wbrew jednomyślnej pozycji wszystkich pozostałych członków Biura Politycznego, tow. Wiesław, a po nim solidaryzujący się z nim tow. tow. Kliszko, Bieńkowski i inni, dopiero pod naporem przebiegu plenum KC zgodzili się formalnie z krytyczną oceną referatu tow. Wiesława, nikt z nich jednak nie przeprowadził wówczas szczerej i konsekwentnej samokrytyki, ograniczając się do połowicznych i zagmatwanych sformułowań.

Mimo prób przedstawienia wystąpienia tow. Wiesława na czerwcowym plenum KC jako przypadkowego pośliźnięcia, dalszy bieg wypadków udowodnił, że nie był to fakt ani oderwany, ani odosobniony. W okresie narastania kryzysu jugosłowiańskiego, tj. w kwietniu i maju br. tow. Wiesław ujawnił pojednawczy stosunek do kierownictwa KPJ. (Komunistyczna Partia Jugosłowiańska. — Przyp. Red.).

Po ogłoszeniu rezolucji Biura Informacyjnego tow. Wiesław nie tail swego negatywnego stosunku do tej części rezolucji, która omawiała programowe zagadnienia socjalistycznej przebudowy rolnictwa i sprawę walki z wyzyskiem chłopskich mas pracujących przez kapitalistyczne elementy wsi.

2. Wbrew oświadczeniu tow. Wiesława, złożonemu przedstawicielom Biura Politycznego w dniu 12 sierpnia, że rozbieżności między nim a resztą Biura Politycznego mają charakter li tylko taktyczny, stwierdzić należy, że rozbieżności te mają charakter zasadniczy i ideologiczny i wynikają z czterech głównych źródeł: z niezrozumienia istotnej ideologicznej treści stosunków między krajami demokracji ludowej a ZSRR i przodującej roli WKP (b) Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) w międzynarodowym froncie walki przeciwko imperializmowi, z dużych nawarstwień nacjonalistycznych, z nieprzezwyciężonych i wciąż odradzających się koncepcji socjaldemokratycznych i wreszcie z dążenia do odsuwania walki z elementami kapitalistycznymi, żerującymi na wyzysku biednego i średniorolnego chłopstwa, co faktycznie prowadziło do ugody z nimi.

Tego rodzaju postawa jest bezspornym odstępstwem od marksizmu-leninizmu, sprzeczna jest z założeniami rewolucyjnej ideologii PPR i jest wyrazem naporu obcej, drobnomieszczańskiej ideologii.

Tow. Wiesław, podobnie jak po plenum czerwcowym, wyraził gotowość formalnego podporządkowania się rezolucji Biura Informacyjnego i stanowisku Biura Politycznego, nie przeprowadzając merytorycznej rewizji swego z gruntu fałszywego stanowiska.

3. Wobec stwierdzenia odchylenia prawicowego w kierownictwie PPR, które reprezentuje sekretarz generalny Partii, staje się koniecznym przeanalizowanie w tym świetle poszczególnych etapów rozwoju PPR, aby na drodze krytycznej analizy oddzielić twórczy, płodny i rewolucyjny dorobek ideologiczny PPR i jej cenny praktyczny i teoretyczny wkład do dziejów polskiego ruchu robotniczego i historii narodu polskiego od naleciałości oportunistycznych i nacjonalistycznych.

4. PPR powstała i wyrosła w ogniu walki z faszystowskim najazdem, z rodzimą reakcją, z nacjonalizmem i szowinizmem, z międzynarodowym imperializmem.

PPR wyrosła i okrzepła w walce o wyzwolenie narodowe, które łączyło się nierozerwalnie z wyzwoleniem społecznym mas pracujących, ze zwycięstwem rewolucyjnych sił w narodzie, ze zwycięstwem polskiej klasy robotniczej, ze zwycięstwem solidarności międzynarodowej, z siłami socjalizmu i postępu, których uosobieniem był Związek Radziecki i wyzwoleńcza Armia Czerwoną oraz z walką partii komunistycznych we wszystkich krajach.

W ogniu tej walki powstały zręby organizacyjne PPR w oparciu o najbardziej bojowe, rewolucyjne i szczere niepodległościowe elementy, przede wszystkim zaś w oparciu o rewolucyjne kadry KPP (Komunistycznej Partii Polski — przyp. Red.), przeniknięte bezgranicznym poświęceniem dla sprawy wyzwolenia klasy robotniczej i narodu, przeniknięte duchem głębokiego internacjonalizmu i solidarności z krajem zwycięskiego socjalizmu — ZSRR i z wszystkimi rewolucyjnymi siłami w świecie.

W ogniu walki z okupantem i rodzimą reakcją kształtowała się i umacniała rewolucyjna ideologia PPR, której partia zawdzięcza wszystkie swe wielkie zwycięstwa i osiągnięcia zarówno w latach okupacji jak i po wyzwoleniu w latach budowania zrębów Polski Ludowej.

Błędem byłoby jednak przypuszczać, że w tym całym okresie PPR była wolna od penetracji obcej, nacjonalistycznej i oportunistycznej ideologii, szczególnie w okresach zaostrzonej walki klasowej.

Partia osiągnęła zwycięstwa na swej drodze właśnie przezwyciężając błędne poglądy zgodnie ze swymi rewolucyjnymi tradycjami.

Z tego punktu widzenia wymagają analizy poszczególne okresy w rozwoju PPR, szczególnie od listopada 1943 r.

5. W okresie od listopada 1943 r. do sierpnia 1944 roku, walka z hitleryzmem weszła w fazę rozstrzygającą. Rósł autorytet PPR, jako czołowego rzecznika realizacji rewolucyjnego programu narodowo-wyzwoleńczego w sojuszu z ZSRR. KRN (Krajowa Rada Narodowa) grupowała wokół siebie reprezentację najbardziej postępowych sił narodu.

Cała zjednoczona reakcja, zdając sobie sprawę, że toczy się decydująca walka o charakter przyszłej władzy w wyzwolonej Polsce, i o jej treść klasową, rozpętała w tym okresie przy poparciu niemieckiego okupanta wściekłą nagonkę przeciw PPR, zmierzając do całkowitej izolacji i złamania partii.

W tym niełatwym okresie w części kierownictwa PPR ujawniły się wahania, później zaś błędne tendencje, które zmierzały faktycznie do zniekształcenia koncepcji KRN, do zblokowania z CKL-em (Centralny Komitet Lud.) w konsekwencji do wycofywania się z pozycji kierowniczej roli klasy robotniczej w walce o władzę państwową.

Te fałszywe, kapitulanckie tendencje lansowane były początkowo przez tow. Bieńkowskiego, później zaś w kierownictwie partii przez tow. tow. Kowalskiego i Logę-Sowińskiego, przy czym zostały one w ostatniej fazie poparte przez Sekretarza Generalnego Partii tow. Wiesława.

Rozwój wypadków historycznych, działalność PKWN i Rządu Tymczasowego całkowicie potwierdziły słuszność koncepcji KRN i zadokumentowały bankructwo wszystkich tendencji kapitulanckich w partii. Tendencje te były wyrazem niewiary w siły klasy robotniczej, ulegania wściekłemu naporowi reakcji i drobnomieszczaństwa, zamiast przewodzenia masom pracującym.

6. Po wyzwoleniu — sprzeczności, które powstały w kierownictwie partii, uległy zatarciu. W okresie 1945—1947 wrogie siły klasowe występowały w Polsce w najbardziej cynicznej i odrażającej postaci band terrorystycznych, agentów obcego proniemieckiego imperializmu anglosaskiego, restauratorów przedwrześniowych rządów obszarniczo-kapitalistycznych. Wykładnikiem tych sił był również Mikołajczyk i przywódcy WRN. Walka ta zaostrzała czujność i aktywność klasy robotniczej i konsolidowała partię.

W obliczu wroga, który zmierzał do przywrócenia władzy obszarników i wielkich kapitalistów, kierownictwo PPR, uzupełnione przez przybyłych z emigracji wraz z Pierwszą Armią działaczy robotniczych, odzyskało swą zwartość i prężność polityczną.

Na ten okres, któremu towarzyszy gwałtowny wzrost liczebny partii i rozwój jej dojrzałości politycznej, przypada realizowanie podstawowych zadań demokracji ludowej w zakresie reform społeczno-gospodarczych jak reforma rolna i nacjonalizacja przemysłu, przebudowa aparatu państwowego i rozgromienie podziemia terrorystycznego oraz mikołajczykowskiej reakcji. W tej pracy tow. Wiesław, pracując w tym zakresie solidarnie z całym kierownictwem, położył niewątpliwie wielkie zasługi.

W tym okresie, szczególnie na I-szym Zjeździe, odbywało się dalsze krystalizowanie się oblicza partii. Partia zapuściła głębokie korze-

(Dokończenie na str. 3).

(Kolejność ważnych wydarzeń)

(Dokończenie ze str. 1)

pamięci Andrzeja Żdanowa — zmarłego sekretarza CKWKP (b). Zebrani uczcili powstaniem pamięć zmarłego.

Na naradzie wygłosił sekretarz generalny KC PPR Bolesław Bierut referat o wynikach sierpniowego Plenum KC PPR.

Następnie przemawiał Gomułka Wiesław, przeprowadzając krytykę swoich błędnych poglądów, po czym rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której zabrało głos 16 uczestników narady.

Po podsumowaniu dyskusji przez ob. Bieruta, uchwalono jednogłośnie rezolucję."

Rezolucja ta brzmi:

„Krajowa Narada Aktywu Polskiej Partii Robotniczej wita uchwały sierpniowego Plenum KC.

Uchwały przez jasne i wyraźne wskazania Partii na niebezpieczeństwo odchylenia prawicowego i nacjonalistycznego, wskazania źródeł tego odchylenia i sposobów jego przezwyciężenia wzmacniają siłę Partii i uzbrajają ją do nowych zwycięstw na drodze walki przeciw wielkiej krzywdzie społecznej i wyzyskowi, na drodze walki o socjalizm.

Narada wita uchwały Plenum jako wyraz wzmocnienia solidarności między narodowej z WKP (b) z partiami komunistycznymi i robotniczymi krajów demokracji ludowej i z siłami rewolucyjnymi i postępowymi na zachodzie.

W tym wzmocnieniu solidarności międzynarodowej Narada widzi jedynie skuteczną drogę dla zabezpieczenia suwerenności i niepodległości Polski.

Narada wita uchwały Plenum KC, wytyczające drogi walki klasowej na wsi w obronie biednego i średniego chłopa, uchwały, które stanowią skuteczną broń dla przecinania w zarodku wszelkich prób siania niepokoju i zamętu przez wroga klasowego.

Narada wzywa wszystkich członków Partii do przyswojenia ga w codziennej pracy dla dobra mas pracujących i Polski.

Narada stwierdza, że wyniki Plenum przyczynią się do stworzenia trwałych i słusznych ideologicznie podwalin dla zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej w Polsce.

Narada stwierdza, że w obliczu nowych zadań cała Partia skupi się dokoła swego marksistowsko - leninowskiego Komitetu Centralnego".

(Obszerne streszczenie referatu ob. Bieruta podajemy na innym miejscu).

(REZOLUCJA PLENUM KC PPR)

(Ciąg dalszy ze str. 2).

nie w masy. Poczyniono też duży krok naprzód w walce z lewactwem i sekciarstwem, które pozostało w spadku po KPP. (Kom Partia Polski).

Równocześnie zaznaczyły się już wówczas pewne ujemne i niebezpieczne tendencje, które jaskrawiej uwidoczniły się dopiero w następnym okresie, a mianowicie tendencje do takiego oświetlenia demokracji ludowej w Polsce, które zawierało skłonność do pomijania lub niewypuklania prawdy, że polska droga do socjalizmu jest tylko odmianą ogólnej drogi do socjalizmu, odmianą opartą na doświadczeniach budownictwa socjalizmu w ZSRR z uwzględnieniem nowych możliwości historycznych i specyficznych warunków rozwoju historycznego Polski.

Tego rodzaju akcenty wynikały z tych samych źródeł, z których wypływało nieprzezwyciężone do końca odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne w okresie luty—lipiec 1944 r., wyrastały z zaściankowości narodowej, z nacisku ciążących jeszcze przesądów nacjonalistycznych, z wpływów, które osłabiały w praktyce postawę internacjonalistyczną i szły w parze ze wstydliwym odgraniczaniem się od rewolucyjnych, klasowych i internacjonalistycznych tradycyj KPP.

7. Następny okres, którego początek łączy się w polityce wewnętrznej z rozbiciem obozu reakcji i ucieczką Mikołajczyka, zaś w polityce międzynarodowej z utworzeniem Biura Informacyjnego, jako formy koniecznej koordynacji wszystkich sił rewolucyjnych w organizowaniu kontroofensywy przeciw amerykańskiemu imperializmowi, cechuje reaktywowanie się odchylenia prawicowego w partii, a w szczególności nasilenia tendencji prawicowych w postawie tow. Wiesława. Ilustrują to między innymi następujące fakty:

A. Niechętny stosunek tow. Wiesława do powołania Biura Informacyjnego.

B. Nastawienie na automatyzm rozwoju demokracji ludowej bez zaostrzenia walki klasowej, szczególnie na wsi, co sprzyjało faktycznie umacnianiu się elementów kapitalistycznych. (Między innymi udostępnienie stacji maszynowych bogaczom wiejskim na równych warunkach z biedotą).

C. Nasilenie tendencji do realizowania jedności organicznej „z całą PPS" bez eliminowania prawicy, wpełzanie w kompromisowość ideologiczną w akcji zjednoczeniowej z PPS, zamykanie oczu na niebezpieczeństwa odchyleń nacjonalistycznych i oportunistycznych w przyszłej zjednoczonej partii.

D. Patronowanie uprawianej przez tow. Bieńkowskiego oportunistycznej i eklektycznej polityce kulturalnej.

E. Niewłaściwy sprzeczny z leninowskimi zasadami budownictwa partyjnego stosunek tow. Wiesława do zasad kolegialności kierownictwa, drażliwy i niepartyjny stosunek do krytyki, brak wszelkiej samokrytyki.

Ostra recydwa prawicowego odchylenia w partii nastąpiła właśnie w tym okresie zaostrzenia się walki klasowej i wejścia jej w nową fazę.

W miarę realizacji podstawowych reform społeczno-politycznych, mieszczących się w ramach demokracji ludowej, kraje demokracji ludowej przechodzą do zadań, zmierzających do realizacji socjalizmu, które wymagają dalszego zaostrzenia i pogłębienia walki kasowej.

Równocześnie zaś staje się jasnym, że realizacja socjalizmu w krajach demokracji ludowej może być osiągnięta jedynie na drodze coraz ściślejszego współdziałania z ZSRR, zaś obrona suwerenności tych krajów przed zakusami imperializmu amerykańskiego, wymaga na tle zaostrzającej się sytuacji międzynarodowej, również coraz ściślejszego współdziałania z ZSRR i innymi krajami demokracji ludowej.

W tych warunkach narasta szybko nowe podstawowe przeciwieństwo między siłami kapitalistycznymi z jednej strony, które chcą „zamrożenia" obecnego układu sił klasowych (w oczekiwaniu na korzystniejszą dla siebie konstelację), które pragną „stabilizacji" na podstawie zachowania elementów kapitalistycznych w ustroju demokracji ludowej, licząc na ich prężność i na samorództwo kapitalistycznej gospodarki drobnotowarowej, a tymi siłami klasowymi z drugiej strony, które pragną dalszego narastania elementów socjalistycznych kosztem wypierania i likwidowania elementów kapitalistycznych (klasa robotnicza sprzymierzona z biednym i średnim chłopstwem).

W takich właśnie warunkach zaostrzającej się na szerszej platformie walki klasowej pod naporem żywiołów drobnomieszczańskich nastąpiła recydywa prawicowego odchylenia w partii.

8. Wypadki jugosłowiańskie stały się również bodźcem dla wystąpienia czerwcowego tow. Wiesława. Jeśli się powiąże wypadki z ostatnich trzech miesięcy (stosunek do sprawy jugosłowiańskiej wystąpienie na plenum czerwcowym, niepartyjny stosunek do krytyki Biura Politycznego, wypowiedzi tow. Wiesława w rozmowach przeciwko rezolucji Biura Informacyjnego) z faktami świadczącymi o odchyleniu prawicowym i nacjonalistycznym w poprzednich okresach, staje się bezspornym, że nie są to odosobnione i przypadkowe zjawiska. Mimo wewnętrznych sprzeczności i wahań stanowią one system poglądów prawicowych i nacjonalistycznych, który na przestrzeni blisko 5 lat raz po raz występuje w życiu partii jako odchylenie, godzące w podstawowe założenia marksizmu-leninizmu i w najlepsze tradycje polskiego rewolucyjnego ruchu robotniczego. Niezrozumienie istotnej ideologicznej treści stosunków między krajami demokracji ludowej a ZSRR, które przebijało w linii postępowania tow. Wiesława, wyrządza poważną szkodę interesom Polski, osłabiając jej pozycję polityczną.

Bez całkowitego rozbicia tego antymarksistowskiego systemu poglądów, bez pełnej likwidacji prawicowego i nacjonalistycznego odchylenia, które w konsekwencji mogłoby zepchnąć partię na manowce awanturnictwa, kapitulacji ideowej i katastrofy narodowej, PPR nie zdoła zrealizować jedności klasy robotniczej na słusznych marksistowsko-leninowskich zasadach, nie zdoła rozwiązać stojących przed nią historycznych zadań budowania Polski socjalistycznej i wysunięcia Polski na jedno z czołowych miejsc w międzynarodowym froncie walki o wolność i postęp.

Toteż cała partia winna wypowiedzieć temu odchyleniu prawicowemu i nacjonalistycznemu, jak również pojednawczemu doń stosunkowi zdecydowaną i bezkompromisową walkę.

9. Warunkiem przywrócenia partii jej pełnej wartości i wzmocnienia jej siły i prężności politycznej jest nie tylko przezwyciężenie prawicowego odchylenia, lecz także twarda i konsekwentna samokrytyka we wszystkich ogniwach partii, nie wyłączając kierownictwa.

Trzon partii pod kierownictwem Centralnego Komitetu z Biurem Politycznym na czele stał na pozycjach marksistowsko-leninowskich, zachował nierozerwalny związek z klasą robotniczą i jej najlepszymi tradycjami i dał odpór odchyleniu prawicowemu zarówno na Plenum czerwcowym jak i w pracy codziennej.

Tym niemniej w pracy kierownictwa partii we wszystkich ogniwach począwszy od Biura Politycznego, ujawniły się braki i niedociągnięcia, które na drodze konsekwentnej samokrytyki winny być jak najprędzej przezwyciężone i zlikwidowane a mianowicie:

a) Niedocenianie w pełni sił rewolucyjnych w Polsce i na całym świecie, przecenianie sił reakcji i przystosowanie się do mentalności i przesądów drobnomieszczaństwa zamiast aktywnego ich przekształcania i zwalczania.

b) Niedopuszczalnie tolerancyny stosunek do poszczególnych objawów odchylenia prawicowego i nacjonalistycznego w szczególności do wystąpień tow. Wiesława, niedostateczna czujność wobec prób zacierania walki klasowej szczególnie na wsi, oraz niezrozumienia przodującej roli WKP(b) w międzynarodowym froncie walki przeciw imperializmowi.

c) Niedostateczna jasność co do tempa rozwoju demokracji ludowej ku socjalizmowi.

d) Niewystarczające i niedostateczne zaznajamianie partii z doświadczeniami budownictwa socjalistycznego w ZSRR, z historią WKP(b) i jej przodującą rolą w świecie, z całym dorobkiem myśli marksistowsko-leninowskiej.

e) Beztroski często i liberalny stosunek do nieścisłych a nawet wadliwych sformułowań teoretycznych, tolerowanie abstrakcyjnego stosunku do pracy ideologicznej bez powiązania z konkretną walką o przemiany sformułowań teoretycznych, tolerowanie abstrakcyjnego stosunku do pracy ideologicznej bez powiązania z konkretną walką o przemiany społeczne w Polsce.

f) Długotrwałe tolerowanie zamętu ideologicznego wśród inteligencji partyjnej i niewypracowanie właściwych metod pracy wśród inteligencji, zaniedbanie marksistowskiego oświetlenia zagadnień literatury, sztuki, nauki.

g) Tolerowanie złego stylu pracy kierownictwa i niedostatecznej kolegialności, niedocenianie roli plenum KC i konieczności zaktywizowania wszystkich członków KC, niedocenianie w pełni przodującej roli partii, wszystkich jej ogniw w realizowaniu przemian politycznych, gospodarczych i kulturalnych w Polsce.

h) Niedostateczna czujność w przeprowadzaniu akcji werbunkowych, która umożliwiła przenikanie do partii elementów klasowo obcych i karierowiczowskich.

i) Niedostateczne kierownictwo i opieka partyjną nad członkami partii pracującymi w aparacie państwowym.

10. Wszystkie ogniwa kierownictwa partyjnego od góry do dołu powinny w najbliższym czasie na drodze szczegółowej analizy i surowej samokrytyki przezwyciężyć swoje braki i niedociągnięcia, a w szczególności powinny:

W pełni zrozumieć istotę zaostrzającej się walki klasowej w Polsce, jej konkretnych form na każdym odcinku i nierozerwalną łączność walki polskiej klasy robotniczej z walką WKP(b) i innych partii komunistycznych.

W pełni zrozumieć perspektywę dalszych przekształceń gospodarczych, społecznych, kulturalnych i politycznych, zmierzających do realizacji socjalizmu w Polsce i konieczności zaciętej walki z wszystkimi siłami, które tym przemianom się sprzeciwiają.

W pełni zrozumieć i realizować w praktyce konieczność podniesienia wykształcenia marksistowsko-leninowskiego całego aktywu partyjnego na drodze wytrwałej i systematycznej pracy, konieczność zwalczania obcych i wrogich wpływów ideologicznych, zaostrzania walki z przesądami nacjonalistycznymi i resztkami oportunizmu w partii, dalszego oczyszczania partii od obcych elementów i oddziaływania w tym kierunku na PPS.

W pełni zrozumieć znaczenie zwartości partii, ugruntowania świadomej dyscypliny partyjnej, konieczności zwalczania wszelkich objawów grupowości, frakcyjności i roboty rozkładowej w partii.

W pełni zrozumieć i realizować w praktyce zasady demokracji wewnątrz-partyjnej, kolegialności w pracy wszystkich instancji partyjnych, zaszczepiania zasad krytyki i samokrytyki jako potężnej broni w rozwoju partii i uodpornieniu jej na obce wpływy ideologiczne, zwalczania biurakratyzmu w aparacie partyjnym i jeszcze ściślejszego pogłębienia związku partii z klasą robotniczą, z biednym i średniorolnym chłopstwem i z pracującą inteligencją.

Przezwyciężenie ujawnionych na drodze samokrytyki braków i niedomagań wzmoże wielokrotnie aktywność partii pogłębi jej świadomość polityczną i lepiej ją uzbroi do walki o zwycięstwo socjalizmu w Polsce.

LICEUM ROLNICZO-ZIELARSKIE W PIEKARACH. Do liceum I. stopnia przyjmuje się w b. roku młodzież od lat 15, z ukończoną 7 kl. szkołą powszechną. Uczniowie pozamiejscowi mogą korzystać z internatu. Koszta utrzymania w granicach od 2.000—3.000 zł. miesięcznie. Dla niezamożnych a zdolnych — znaczne zniżki. Wszelkich informacyj w tej sprawie udziela dyrekcja liceum, Piekary, poczta Liszki, powiat Kraków.

Krajowa narada oświatowa Związku Młodzieży Polskiej

Dnia 4 września, w Turczynku pod Warszawą, zakończyły się czterodniowe obrady Krajowej Narady Oświatowej **Związku Młodzieży Polskiej.** Związek Młodzieży Polskiej — jako jedyna organizacja młodzieżowa — skupia w sobie obecnie młodzież należącą dawniej do TUR, OM TUR, Wici i Walki Młodych.

W obradach brali udział delegaci młodzieży z wojewódzkich ośrodków ZMP, delegaci „Służba Polsce" i Harcerstwa Polskiego, przedstawiciele min. Oświaty i „Czytelnika".

Na zakończenie obrad, przemawiał przewodniczący Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej, który m. in. powiedział: „W ZMP na czołowe miejsce wysuwa się szkolenie aktywu oraz wychowania mas młodzieży w duchu postępu, poczucia solidarności międzynarodowej i właściwie pojętego patriotyzmu.

Szkolenie musi prowadzić do określonego światopoglądu naukowego, opartego na poznaniu marksizmu".

W dalszym ciągu prezes Zarzycki omówił wielką rolę młodzieży wiejskiej w realizowaniu przebudowy wsi.

„Związek Młodzieży Polskiej — zakończył mówca — nie jest klubem młodzieżowym, ani kółkiem samokształceniowym. Organizacja nasza jest organizacją rewolucyjnej młodzieży, która ma za zadanie przygotowanie młodzieży do wielkich zadań, jakie stoją przed nami, do budowy ustroju socjalistycznego".

Opieczętowanie redakcji i administracji „Tygodnika Warszawskiego"

Dnia 27 lipca 1948 r. o godzinie 1-ej po południu żołnierze Ochrony Pogranicza zatrzymali w chwili usiłowania nielegalnego przekroczenia granicy Kazimierza Studentowicza, czołowego publicystę „Tygodnika Warszawskiego" i jednego z głównych działaczy grupy, skupiającej się wokół wichrzącego za granicą Karola Popiela.

Materiały znalezione przy Kaz. Studentowiczu, jak również wyniki pierwiastkowego śledztwa wykazały istnienie grupy, która dla zakonspirowania swej nielegalnej i wrogiej ustrojowi demokratycznemu działalności, usadowiła się w kolegium redakcyjnym „Tygodnika Warszawskiego" oraz w zarządzie spółki wydawniczej „Rodzina Polska", będącej wydawcą tegoż tygodnika.

Przy likwidacji wrogiej działalności wyżej wspomnianej grupy, władze bezpieczeństwa w celu zabezpieczenia materiałów dowodowych opieczętowały lokale redakcji i administracji „Tygodnika Warszawskiego".

Jednocześnie na mocy decyzji prokuratora, zostało zatrzymanych kilku członków kolegium redakcyjnego „Tygodnika Warszawskiego", część z nich m. in. ks. Zygmunt Kaczyński — została zwolniona z aresztu na wolną stopę do dyspozycji władz śledczych.

Naokoło świata

W KOŁACH RZĄDOWYCH LONDYNU wywołała zaniepokojenie wiadomość, iż rząd argentyński zamierza podnieść ceny na mięso sprowadzane z Argentyny przez Wielką Brytanię: Wzrost ceny mięsa argentyńskiego, pogłębiłby znacznie trudności finansowe rządu brytyjskiego.

PROF. JONSON z obserwatorium w Johannesburgu, w Unii Południowo-Afrykańskiej, wykrył nową kometę 13-ej wielkości w gwiazdozbiorze „Rzeźbiarz".

W RZYMIE rozpoczęły się w ub. poniedziałek obrady międzyparlamentarne z udziałem 400 delegatów, reprezentujących 30 państw. W obradach biorą udział delegaci z Polski, Czechosłowacji, Węgier, Belgii, Danii, Irlandii, Anglii, Francji, Indii, Cejlonu, Pakistanu, Burmy, USA, Venezueli, krajów arabskich itd.

BRYTYJSKIE WŁADZE OKUPACYJNE nie bacząc na protest radzieckiej komisji repatriacyjnej, zatrzymują w swej strefie 4 tysiące dzieci, których rodzice i krewni są obywatelami Zw. Radzieckiego.

OKOLICE PIEMONTU (Włochy) nawiedził straszny huragan, połączony z ulewnymi deszczami. Ponad 100 osób zostało zabitych. 200 domów zburzonych. Wiele linij kolejowych zostało uszkodzonych przez powodzie.

CAŁA PRASA RADZIECKA zamieściła pełny tekst komunikatu Komitetu Central nego PPR o przebiegu sierpniowego plenum i podała wiadomość o wyborze ob. Bieruta sekretarzem generalnym KC PPR.

FIRMY LONDYŃSKIE podpisały kontrakt na dostarczenie Związkowi Radzieckiemu motorów Diesla i sprzętu elektrycznego, na łączną sumę 3,500.000 funtów szterlingów.

RZĄD UNII POŁUDNIOWO-AFRYKAŃSKIEJ wprowadził specjalne wagony, przeznaczone wyłącznie dla „białych" (Coś tak, jak Niemcy w czasie okupacji — „Nur für Deutsche"). Rozporządzenie to wywołało zrozumiałe rozgoryczenie wśród Murzynów i Indów.

CZECHOSŁOWACKI MIN. OPIEKI SPOŁECZNEJ Reban, przyjął grupę polskich dzieci, które tegoroczne wakacje spędziły w Czechosłowacji. Dzieci złożyły ministrowi podziękowanie za gościnność, z jaką spotkały się w Czechosłowacji.

WŚRÓD GÓRNIKÓW W SARDYNII, zostało aresztowanych 12 działaczy ruchu zawodowego. Policja przeprowadziła aresztowania w nocy, dokonując rewizji w domach aresztowanych.

PRZESILENIE RZĄDOWE WE FRANCJI wywołało na giełdzie paryskiej spadek wartości papierów państwowych, oraz znaczną haussę złota i dewiz. Kurs złotego „napoleona", który przed kryzysem notowano 4005 franków, wynosił we wtorek — 5.025 franków. Dolar papierowy zwyżkował o 32 punkty (z 368 na 400 franków).

HENRY OYEN 20

SYN ZIEMI

(Ciąg dalszy)

Przez trzy dni z rzędu traktor był w drodze. Potem, pewnego cichego wieczoru wiosennego, gdy Martin i Big Jud ćmili fajki przed domem, odezwał się w ciemności głos.

— Czy to ty, Martin?

— Hallo, Kurt; — odpowiedział swobodnie Martin, ale serce w nim drżało. Spodziewał się, że Kurt Harmon będzie pierwszym, który go odszuka i powolny głos młodego człowieka brzmiał w jego uszach jak muzyka.

— Ładny wieczór; — zauważył Harmon. Stanął obok obydwóch i wyciągnął fajkę.

— Tak, ładny wieczór — przyświadczył Big Jud.

Harmon nie odpowiedział. Wypuszczał kłęby dymu w powietrze. Nie wiedział jak zacząć.

— Traktor solidnie rozruszał drogę, Marty — zauważył w końcu.

Martin skinął głową.

— To jest to głupie w tej całej historii — ciągnął, ziewając, Harmon. — Maszyna jest taka ciężka.

— Jutro rano zaczynam tu z karczowaniem — odpowiedział niedbale Martin.

Nastąpiła długa przerwa.

— Ile chcesz karczować?

Martin roześmiał się cicho.

— Zależy od tego, jak dobrodusznym okaże się Simpson. Naturalnie nie mogłem za tego kolosa zapłacić gotówką i dałem tylko zadatek, nie wiem zatem, jak długo mi go zostawi. Miałem zamiar dać mu pracować przez sześć dni w tygodniu.

Harmon otoczył się chmurami dymu.

— Wyrachowałem sobie, że zarabiam 75 dolarów na każdym morgu — wtrącił mimochodem Martin.

— Możliwe — przytaknął Kurt, a Martin śmiał się w duchu.

— Jakby to było, gdyby go ktoś najął na parę dni?

— Nie wiem, czy mogę sobie na to pozwolić — odparł Martin.

W ciszy, która teraz nastąpiła, dał się słyszeć z domu głos mr. Calkins:

— Mam wrażenie, że jest na dworze, Nels.

Kurt Harmon podniósł oczy, gdy zbliżył się do nich powoli Nels Borg.

— Nie da się nic zrobić Nels — powiedział. — On nie chce.

Nels nie odpowiedział. Dopiero gdy zapalił swoją fakę, rzekł:

— Jim Green również przyjdzie.

Potem przybyli Green i jeszcze jakiś stary farmer. Jeszcze później Szymon Lee i jeden z sąsiadów.

— On nie chce — powiedział Harmon.

— Byłby głupcem, gdyby na to przystał — wtrącił gniewnie Green. — Jabym tego także nie zrobił. No, powiedz coś o tej nowomodnej idei, o której wykładałeś nam zeszłej soboty, Mart, jak ty to sobie właściwie wyobrażasz?

Martin powstrzymał uśmiech, który mu się cisnął gwałtem na usta.

— Chodźmy do młyna — powiedział. — Przygotowałem papiery.

XVII.

Traktor pracował teraz pod dozorem Shorty Devara u członków organizacji przez wspólnie oznaczoną ilość godzin. Kolejność ustaliło losowanie. Martin, będąc w posiadaniu lokomobili, zrezygnował z prawa pierwszeństwa. Mimo faktu, że Devar trzymał się dokładnie listy i nikogo nie fatygował, wkrótce dały się słyszeć wśród członków pomruki niezadowolenia. Martin przewidział to i spędzał czas na łagodzeniu niezadowolonych. Równocześnie sadził przy pomocy czterech zwerbowanych Indian ziemniaki na przestrzeni dwudziestu akrów. To było bardzo dużo, ale zdecydował się do tej wysokiej stawki, aby dodać bodźca swoim sąsiadom. Zdawał sobie jasno sprawę z ryzyka, na jakie się narażał. Nieurodzaj naraziłby na niebezpieczeństwo całe jego dzieło. Dotychczas farmerzy niezbicie trwali na stanowisku, że karczowisko — to nieodpowiedni grunt pod kartofle. Martin wiedział dobrze, że nic ich nie zdoła przekonać, chyba widok pięknego dużego kartofliska z dużymi czystymi krzakami ziemniaczanymi w czasie zbiorów. Pewnego dnia przywiózł stary Jim Green nowość: „Marty, czy wiesz, co towarzystwo robi na swoim gruncie na południe od miasta! — Niech mnie diabli porwą, jeśli nie sadzi czterystu morgów kartofli".

Referat sekretarza generalnego PPR B. Bieruta

na krajowej naradzie aktywu Polskiej Partii Robotniczej

(Obszerne streszczenie)

„W ciągu trzech miesięcy trwał w naszej partii szkodliwy i niebezpieczny dla partii stan kryzysu w kierownictwie partyjnym".

Mówca wskazuje następnie że już lipcowe plenum KC dało jasną marksistowsko-leninowską analizę i ocenę zagadnień, które były podłożem ideologicznym kryzysu w kierownictwie partii. W części kierownictwa partii istniały poważne wahania ideologiczne, dotyczące podstawowych zagadnień ruchu robotniczego i międzynarodowego, oceny tradycji historycznej tego ruchu, wniosków, jakie z tej oceny wypływają dla dalszej linii kierunkowej partii, dla zadań aktualnych, jakie stoją przed partią w związku z podstawowym zagadnieniem zjednoczenia partii robotniczych. W obradach lipcowych plenum KC nie brał udziału sekretarz generalny partii Gomułka-Wiesław, którego błędna, antymarksistowska postawa była właśnie przyczyną kryzysu w kierownictwie partii.

WAHANIA IDEOLOGICZNE

Przypominając okoliczności tworzenia Biura Informacyjnego 9-ciu partii ob. Bierut stwierdza, że Biuro Polityczne nie zajęło wówczas wobec wahań sekretarza generalnego Gomułki-Wiesława dostatecznie jasnego i zdecydowanego stanowiska.

Temat referatu sekretarza generalnego Wiesława o tradycjach historycznych polskiego ruchu robotniczego, wygłoszonego na plenum czerwcowym KC wiąże się w rzeczywistości z problemami międzynarodowymi i bieżącymi zadaniami partii robotniczych. Całe kierownictwo partii zostało zaskoczone antymarksistowską, fałszywą oceną historii polskiego ruchu robotniczego, zawartą w tym referacie. Pomimo, że żaden bodaj z odłamów światowego ruchu rewolucyjnego nie został tak wyczerpująco i wszechstronnie potraktowany w pracach Lenina, jak polski ruch rewolucyjny — referat czerwcowy ob. Gomułki-Wiesława był świadomą rewizją leninowskiej oceny historii tego ruchu, oceną opartą na całkowitym oderwaniu walki narodowo-wyzwoleńczej od walki klasowej. W odpowiedzi na argumenty wszystkich członków Biura Politycznego ob. Gomułka Wiesław zgłosił wówczas rezygnację ze stanowiska sekretarza generalnego partii, nie przyjmując jednak dyskusji merytorycznej. Dopiero po ostrej krytyce w czasie ostatniego plenum KC przeprowadził obszerną samokrytykę, którą plenum oceniło, jako zmierzającą do rewizji jego dotychczasowego, z gruntu błędnego stanowiska.

ODERWANIE SIĘ OD WALKI KLASOWEJ

Analizując wypowiedzi ob. Gomułki Wiesława na plenum czerwcowym, sekretarz generalny PPR Bierut stwierdza m. n.: „W wypowiedziach tych uderza przede wszystkim oderwanie się od podłoża walki klasowej. T. Wiesław ujmuje podstawowe zagadnienie niepodległości Polski bez wiązania tego zagadnienia z całokształtem walki klasowej proletariatu".

Rewolucyjny ruch robotniczy w Polsce, walcząc o niepodległość zmierzał do obalenia ustroju kapitalistycznego i do zdobycia władzy politycznej. W dążeniach tych napotkał na zaciekły opór burżuazji i agentów burżuazyjnych w ruchu robotniczym z prawicą PPS na czele. Hasło niepodległości wysuwane przez PPS było jednak czymś innym dla przywódców prawicy PPS, związanych z piłsudczyzną, a zgoła inaczej było ujmowane przez robotników w szeregach tej partii i przez jej lewicowy nurt. PPS-Prawica zgodnie z podstawowymi celami burżuazji pragnęła ograniczyć rozwój ruchu rewolucyjnego tylko do etapu zdobycia niepodległości, jako bazy burżuazyjnego ustroju państwowego.

Tow. Wiesław gotów był nie leninowską, a pepesowską koncepcję walki o niepodległość „złożyć u podstaw ideologicznych zjednoczonej partii" stwierdza ob. Bierut, wskazując następnie, że jest to jaskrawe odstępstwo od zasad marksizmu-leninizmu, jest to faktyczna kapitulacja ideologiczna przed nacjonalistycznymi tradycjami PPS-u. Doprowadziło to m. in. do jaskrawego pomniejszenia wpływu zwycięstwa rewolucji w Rosji na odzyskanie niepodległości przez Polskę.

HASŁA KOMUNISTYCZNEJ PARTII POLSKI (KPP)

Również krytyka haseł KPP dokonana przez ob. Gomułkę Wiesława, nie była słuszna „KPP była partią rewolucyjną i marksistowską i czynienie jej zarzutu z tego, że sprawę niepodległości i rządu wiązała w okresie międzywojennym z rewolucją proletariacką i z dyktaturą proletariatu byłoby w ogóle trudne do zrozumienia dla marksisty", — podkreśla mówca, wskazując następnie, że w okresie przygotowywania przez hitleryzm najazdu na Europę, KPP wysunęła na czoło hasło obrony niepodległości Polski.

Przechodząc do omówienia roli PPR w walce narodowo-wyzwoleńczej ob. Bierut stwierdza, że walkę tę PPR wiązała z walką o zdobycie władzy dla mas ludowych z klasą robotniczą na czele. Wyrazem tego było utworzenie Krajowej Rady Narodowej (KRN). W okresie tym nastąpiło szczególnie pomyślne współdziałanie sił polskiego ludu pracującego z siłami rewolucyjnymi państwa radzieckiego. Właśnie dzięki temu współdziałaniu mogła wyrosnąć ta szczególna forma władzy politycznej, jaką jest demokracja ludowa. „W okresie powstania KRN — przypomina mówca — niektórzy towarzysze nie doceniali rzeczywistego układu sił klasowych i szczególnej wagi współdziałania tych sił z potęgą zbrojną ZSRR, jako siłą rewolucyjną i wyzwoleńczą". Z tej niewłaściwej oceny wypływały wahania, zmierzające do zniekształcenia koncepcji KRN — o czym mówi piąty punkt rezolucji plenum KC. W różnych wystąpieniach i m. in. w artykule tow. Bieńkowskiego z 1 lipca 1944 r. przebijała wyraźna tendencja stawiania na grupy polityczne, będące oparciem obozu reakcyjnego, jak mikołajczykowska prawica Stronnictwa Ludowego i Centralny Komitet Ludowy — dywersyjny twór delegatury londyńskiej, powołany do życia w celu rozbicia KRN. Ten oportunistyczny program, któremu nie przeciwstawiał się t. Gomułka Wiesław, ograniczał się do rekonstrukcji reakcyjnego rządu londyńskiego.

Mówca wskazuje tu dwie przyczyny niewiary grupki prawicowej w drogę do zwycięstwa, po której kroczyły masy partyjne: po pierwsze — niedocenianie sił klasy robotniczej i sojuszu robotników i chłopów, umacniającego się w ogniu walki z okupantem pod przewodem PPR.

Po drugie — niezrozumienie istoty dażeń społeczno-wyzwoleńczych ZSRR, wynikających z ideologicznych zasad WKP (b) (Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) i z jej roli w międzynarodowym froncie walki wszystkich sił ludowo-demokratycznych z imperializmem.

SIŁY KLASOWE NA WSI

Ob. Bierut omawia następnie błędny stosunek ob. Gomułki Wiesława do kształtowania się sił klasowych na wsi, wyrażający się w tendencjach jednakowego traktowania biedaka i bogacza wiejskiego, np. przy powstaniu Ośrodków Maszynowych. Było to niewątpliwie wynikiem oportunistycznej tendencji i uchylania się od walki klasowej z elementami kapitalistycznymi na wsi — bez której nie może być dalszego marszu ku socjalizmowi.

Również w wypowiedziach ob Gomułki Wiesława na temat metod zjednoczenia obu partii robotniczych przebijała się błędna, oportunistyczna koncepcja połączenia tych partii bez faktycznego eliminowania prawicowych elementów, tkwiących w pewnej części PPS.

Stwierdziwszy, że błędy ob. Gomułki Wiesława nie były przypadkowe, lecz stanowiły określony system poglądów o charakterze prawicowym i nacjonalistycznym — sekretarz generalny PPR wskazuje źródła tych błędów. Należała do nich nieprzezwyciężona narodowa zaściankowość, zwężająca widnokrąg polityczny i nie pozwalająca dostrzec ścisłego związku między dążeniami narodowymi a międzynarodowymi. Wypływa stąd m. in. skłonność do pomijania prawdy, że polska droga do socjalizmu nie jest czymś jakościowo różnym, lecz jest odmianą ogólnej drogi rozwoju do socjalizmu, odmianą możliwą dzięki zwycięstwu socjalizmu w ZSRR i opartą na doświadczeniach budownictwa socjalistycznego w ZSRR, z uwzględnieniem możliwości nowego okresu historycznego i specyficznych warunków rozwoju historycznego Polski. Stąd też płynie niezrozumienie istoty stosunków, łączących kraje demokracji ludowej z krajem zwycięskiego socjalizmu oraz istoty walki o suwerenność, zagrożoną ekspansją imperializmu amerykańskiego i jego niemieckiej ekspozytury. Błędy te są uderzająco podobne do analogicznych zjawisk w Jugosławii.

Analizując następnie wysuwające coraz bardziej na czoło przeciwieństwo między siłami antykapitalistycznymi i kapitalistycznymi mieszczącymi się w ustroju demokracji ludowej, mówca podkreśla, że siły kapitalistyczne chcą stabilizacji obecnego układu sił klasowych w oczekiwaniu na korzystniejszą dla siebie sytuację, zaś klasa robotnicza pragnie dalszego narastania elementów socjalistycznych kosztem wypierania elementów kapitalistycznych.

Również biedne i średniorolne chłopstwo pragnie uwolnić się od wyzysku bogaczy chłopskich.

W tej sytuacji ujawnił się oportunizm prawicowej grupy partii, a mianowicie tendencje do stępienia walki klasowej i do stworzenia dogodnego klimatu dla bogacza wiejskiego.

Oportunizm idzie zwykle w parze z nacjonalizmem, przeważnie w postaci socjal-nacjonalizmu, korzystając z przesądów nacjonalistycznych i podsycanego przez wrogów klasowych kompleksu antyradzieckiego. Dziś zaś wobec zwiększających się sprzeczności między obozem imperialistycznym i antyimperialistycznym stosunek do ZSRR staje się bardziej niż kiedykolwiek probierzem szczerego internacjonalizmu, a jednocześnie twardą i jedyną ostoją niepodległości i suwerenności Polski.

PRZECIW LEWACKIM TENDENCJOM

Przypomniawszy pokrótce rozwój kryzysu jugosłowiańskiego mówca wskazuje, że w przeciwieństwie do metod kierownictwa KPJ na przykładzie obrad ostatniego plenum KC PPR można stwierdzić, jak słuszną i owocną jest otwarta i szczera krytyka i samokrytyka błędów dla wzrostu sił ideologicznych partii. Dzięki temu partia odniosła zwycięstwo w walce z wahaniami ideologicznymi, poziom polityczny, teoretyczny i ideologiczny partii znacznie wzrósł i wzbogacił kierownictwo oraz całą partię o wielkie doświadczenia.

Do dalszej walki z odchyleniami ideologicznymi stanie cała partia, przy czym obok walki z odchyleniem prawicowym i nacjonalistycznym będzie się przeciwdziałać sekciarskim i lewackim tendencjom.

ZAGADNIENIE WSI

Referując w dalszym ciągu wyniki obrad plenum KC, sekretarz generalny PPR zwrócił uwagę na uchwały, dotyczące polityki gospo-

(Dokończenie na str. 6)

Wiadomości ze świata

Kampania wyborcza w Stanach Zjednoczonych

Aktywność przywódcy Partii Postępowej WALLACE'A

W związku ze zbliżającymi się wyborami na prezydenta w Stanach Zjednoczonych, wzmaga się agitacja kandydatów na fotel prezydencki. Z okazji „Dnia Pracy" który przypada na 6 września, trzej główni kandydaci na prezydenta — **Truman, Wallace** i **Dewey**, wydali odezwy do robotników amerykańskich. W odezwie swej Dewey, który jak wiadomo, kandyduje z ramienia partii republikańskiej — pominął całkowicie najważniejsze problemy wewnętrzne i zagraniczne USA. Truman ograniczył się do podkreślenia, że jest przeciwny ustawie antyrobotniczej Taft-Hartley, uchwalonej przez Kongres. Wallace podkreślił, że tak partia republikańska jak i demokratyczna, jednako jest związana z kołami wielkiej finansjery, że dopuściły do inflacji, że nie realizowały ustawodawstwa społecznego, że doprowadziły do wielkich zbrojeń i że uchwaliły ustawę o przymusowej służbie wojskowej. Wallace wypowiedział się za współpracą ze Związkiem Radzieckim.

Obecnie kandydat z ramienia Partii Postępowej — Wallace, przeprowadza swą podróż agitacyjną w południowych Stanach USA. Nagonka kół reakcyjnych na Wallace'a rośnie, co przysparza mu tylko zwolenników.

Od listopada dzieli nas nie wiele tygodni. W miesiącu tym odbędą się jak wiadomo wybory w USA, przy których ujawni się siła każdej z trzech partyj.

Referat sekretarza generalnego PPR Bolesława Bieruta

(Dokończenie ze str. 5).

darczej i społecznej na wsi. Plenum wskazało konkretne drogi walki klasy robotniczej, biednego i średniego chłopstwa w celu ograniczenia wyzysku elementów kapitalistycznych na wsi, w celu wszechstronnej pomocy ogromnej większości wsi — biednemu i średniemu chłopstwu. Te konkretne środki obejmują utrzymanie dobrej opłacalności ceny zbóż, realizację słusznej polityki podatkowej i kredytowej, rozbudowę Ośrodków Maszynowych i zagwarantowanie ich użytkowania przede wszystkim przez najbardziej potrzebujące pomocy gospodarstwa, demokratyzację i usprawnienie gminnych spółdzielni Samopomocy Chłopskiej i wreszcie — oczyszczenie i odnowienie całości wiejskiego aparatu gospodarczego i administracyjnego.

Plenum sprecyzowało stanowisko partii w sprawie spółdzielczości produkcyjnej na wsi i konkretnie odpowiedziało na szereg wątpliwości, nurtujących masy chłopskie. Podkreślając z całą siłą, że w przechodzeniu do gospodarki zespołowej w rolnictwie partia widzi jedyną drogę szybkiego wzrostu dobrobytu wsi, — plenum przestrzegło równocześnie przed szkodliwym pośpiechem w tej dziedzinie, który równoznaczny jest z awanturnictwem. Organizowane spółdzielnie produkcyjne powinny nosić charakter przykładowy i wzorowy. Przechodzenie do zespołowej formy gospodarki odbywać się może tylko na podstawie doświadczenia i w miarę realnych możliwości maszynowych i finansowych państwa. Plenum z naciskiem stwierdziło zasadę pełnej dobrowolności przy organizacji spółdzielni produkcyjnych.

IDEA POLSKI LUDOWEJ

Omawiając z kolei dokonany przez plenum KC generalny przegląd drogi rozwojowej, po której partia prowadzi polski lud pracujący, ob. Bierut powiedział m. in.: „Na drodze tej naszą ideą przewodnią jest idea Polski Ludowej, która rozwija się w kierunku nowego ustroju społecznego. Ten nowy ustrój — to socjalizm".

„W wieloletnich zmaganiach rewolucyjnych z caratem, z obcym i rodzimym faszyzmem, z barbarzyńskim najazdem hitlerowskim — polski ruch robotniczy z naszą partią na czele osiągnął taką siłę i dojrzałość, że przewodzi szerokiemu ruchowi społecznemu mas pracujących miast i wsi, którego wyrazem politycznym jest blok demokratyczny stronnictw" — stwierdza mówca po czym, mówiąc o przyszłym połączeniu PPR i PPS, dodaje: „Zjednoczona partia robotnicza bierze głównie na swe barki odpowiedzialność dziejową za przyszłe losy narodu polskiego".

Po wskazaniu praktycznych dróg, zmierzających do dalszego wzmocnienia szeregów partyjnych, sekretarz generalny PPR mówi: „Kochamy swoją ziemię ojczystą i swój naród, głęboko przywiązani jesteśmy do dorobku kulturalnego i najszlachetniejszych tradycji w historii naszego narodu; umiłowanie naszego narodu będzie w nas tym głębsze, im bardziej będzie się wiązało z poczuciem solidarności z siłami demokratycznymi i antyimperialistycznymi świata".

Amerykańskie bazy lotnicze w Hiszpanii

Imperializm amerykański, w różnych częściach świata buduje swe bazy lotnicze. Buduje je na Alasce, na wyspach Oceanu Spokojnego, w północnej Afryce, wyciągając na cały świat swe macki. Poza lotniskami wybudowanymi już na wyspach balearskich, kanaryjskich i w Maroku. USA założyły tam sieć radiostacyj, oraz różnych laboratoriów. Obecnie w Hiszpanii — jak donosi Telepress — istnieje 60 lotnisk wojskowych.

Kryzys rządowy we Francji

Utworzony z mozołem przez Roberta Schumana rząd francuski, trwał zaledwie 2 i pół dnia, bowiem Zgromadzenie Narodowe na wtorkowym posiedzeniu, 296 przeciw 290, uchwaliło nowemu rządowi votum nieufności.

Tymczasem w całej Francji rośnie fala strajków. Ceny idą w górę a zarobki stoją w miejscu.

Partia komunistyczna we Francji opublikowała deklarację w której stwierdza, że gotowa jest wziąć przypadająca na nią odpowiedzialność w rządzie jedności demokratycznej. Partia ta jest dziś najsilniejszym stronnictwem we Francji. Korespondenci zagraniczni stwierdzają, że jeżeli to nie nastąpi, Francja może wpaść w objecia faszystowskiego rządu generała de Gaulle'a (czyt. de Gola).

Prezydent Auriol powierzył misję tworzenia rządu, wiceprzewodniczącemu partii radykalnej — Queille.

Prowokacje antypolskie na zgromadzeniu konstytucyjnym zachodnich Niemiec

Dnia 1 września br. w mieście **Bonn**, rozpoczęła swe obrady Rada parlamentarna (coś w rodzaju konstytuanty), w której wzięli udział delegaci ze stref: angielskiej, amerykaskiej i francuskiej. Rada parlamentarna składająca się z 65 członków ma uchwalić konstytucję, której projekt został opracowany przez rzeczoznawców 11 prowincyj zachodnich Niemiec i zatwierdzony przez premierów tych prowincyj.

Na otwarciu obrad Rady parlamentarnej byli obecni predstawiciele gubernatorów wojskowych w Niemczech, angielskiego, amerykańskiego i francuskiego.

Przewodniczącym Rady został wybrany przywódca Chrześcijańskiej Demokracji Adenauer.

Już pierwsze posiedzenie Rady parlamentarnej stało się okazją **do wystąpień antypolskich i do haseł rewizjonistycznych.** Przemawiający we środę premier kraju reńsko-westfalskiego twierdził, że zebrani w Bonn, reprezentują cały naród niemiecki „ożywiony jak nigdy duchem jedności". Zebrani na konferencji w Bonn — zdaniem mówcy — „reprezentują nie tylko Niemcy zachodnie, lecz także Saarę i Niemcy wschodnie, znajdujące się obecnie pod polską administracją". Zgromadzenie „podkreśliło" „więzy, łączące wszystkich Niemców od Saary do Breslau". Zgromadzenie to ustaliło, że Paul Loebe (były przewodniczący Reichstagu, jeden z przywódców socjaldemokracji) będzie występował jako przedstawiciel „wschodnich terenów niemiekich pod administracją polską".

Natomiast **frakcja komunistyczna** Rady parlamentarnej zażądała **zawieszania obrad Rady nad odrębną konstytucją niemiecką.** Wniosek ten jednak upadł.

Po wyborze władz Rady odroczono obrady do połowy przyszłego tygodnia.

W kilku wierszach

W RADZIECKIEJ STREFIE OKUPACYJNEJ Niemiec, z dniem 1 października zostaną zwiększone racje żywnościowe. Korzystać z tego będzie ok. 16 milionów ludzi. Najwydatniej zwiększone zostały normy dla ciężko pracujących.

W AMERYKAŃSKICH PORTACH na wybrzeżu Oceanu Spokojnego, trwa strajk 12.000 robotników, obsługujących doki portowe. Do strajku przyłączają się pracownicy innych kategorii.

W BRYTYJSKIM MINISTERSTWIE HANDLU, odbyły się w ub. czwartek rozmowy pomiędzy angielskim ministrem handlu zagranicznego Wilsonem, a radzieckim ambasadorem — Zarubinem. Przedmiotem konferencji były sprawy handlowe, interesujące oba państwa.

W BUDAPESZCIE odbył się międzynarodowy kongres medycyny, w którym wzięła również delegacja lekarzy z Polski.

DO JEROZOLIMY przybyło 30 nowych obserwatorów z ramienia Organizacji Narodów Zjednoczonych. Obserwatorowie ci, są obywatelami belgijskimi.

EGZEKUCJE W GRECJI. W Atenach stracono 7 osób, skazanych za rzekome szpiegostwo na korzyść powstańców. W Kozani, w zachodniej Macedonii, stracono 10 osób, skazanych na śmierć przez sąd wojskowy za kontakty z powstańcami demokratycznymi.

W MACEDONII toczą się gwałtowne walki między wojskami ludowymi Markosa a wojskami monarchistycznymi. Walki te toczą się w okolicach Floriny, Kaimaxalan i Vitsi.

TRYBUNAŁ LUDOWY W PRADZE skazał b. sekretarza czeskiej partii narodowo-socjalistycznej dr Krajnę na 25 lat więzienia za wydanie tajemnic wojskowych i współpracę z gestapo. Wyrok został wydany zaocznie.

Z SAN FRANCISCO donoszą, że w 9 wielkich rafineriach nafty w Kalifornii, zastrajkowało 16 tysięcy robotników, należących do CIO (amerykańskie związki zawodowe). — Strajkujący domagają się podwyżki płac.

WEDŁUG SPRAWOZDANIA Trybunału rozjemczego w angielskim ministerstwie pracy, koszty utrzymania w Anglii od roku 1938, wzrosły o 80 procent.

PREMIER UNII POŁUDNIOWO-AFRYKAŃSKIEJ dr Malan, odmówił wzięcia udziału w konferencji premierów dominiów angielskich. Konferencja ta odbędzie się w październiku w Londynie. Odmowa Malana komentowana jest jako dalszy dowód dążenia Unii do wystąpienia z Brytyjskiej Wspólnoty Narodów.

DO MOSKWY przybyła Golda Meyerson, poseł Izraela w ZSRR. Wraz z nią przybył personel poselstwa.

Opiekunka chłopskich dzieci

Troski Ch. T. P. D.

Z końcem sierpnia spotykam na stacji w Płaszowie znajomego chłopca.

— Skąd wracasz Jasiu?

— To pani nie wie? — pyta zdziwiony, jakby na wymienionej stacji byli ludzie jadący tylko z tej miejscowości, gdzie przebywał.

Widzę laskę góralską i takież „insygnia" przy mundurku, więc zgaduję: Zakopane, Rabka, Poronin...

Ale Jasiu zgorszony moją niedomyślnością, podtyka mi laskę, na której czytam: Szaflary.

— Opaliłeś się i przytyłeś — to się dopiero mama ucieszy!

Jaś gwizdnął...

— Ale —, pisała mi, żebym się nie utopił w Dunajcu, a tam Dunajec taki płytki, że kamienie na dnie widać — a woda taka zimna, jak u nas w studni... no, ale nie dziwota — mama przecie nigdy w Szaflarach nie była.

— A kto cię tam posłał na tą kolonię?

— „Chatepede" dąbrowskie — ale apetyt tom miał — trza było widzieć, jak 8 kromek chleba jadłem na śniadanie, — przybyło mi 5 kilo — dorzuca jeszcze i odchodzi do gromadki chłopiąt z plecakiem i laską każdy....

Dużo słyszałem o Ch. T. P. D. toteż po przybyciu do Krakowa, idę po bliższe informacje do Woj. Zarządu tejże organizacji. Przyjmuje mnie przemiła kier. biura p. Stankiewiczowa. Z miejsca mówię com za jedna i proszę o wyjaśnienie, jak oni to robią takie cuda z dziećmi?... Pani śmiejąc się, podaje cyfry, ja notuje. I tak: *Zarząd Wojewódzki Chłopskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci* w ciągu 2 lat, zorganizował 13 powiatów, gdzie pracują zarządy powiatowe. *Kół gromadzkich 221.* — W punktach „Opieki nad Matką i Dzieckiem", objął opieką t. zw. otwartą *915 dzieci do 3 lat* (łącznie ze żłóbkami), *od 3—7 lat 6.352 dzieci, od 7—16 lat 155.* Opieką zamkniętą objęte są dzieci w Domach Dziecka tj. w *Zubzuchem k. Poronina* i w *Wielopolu k. N. Sącza.*

Ponadto Ch. T. P. D. posiada w *Rabce prewentorium* (wille „Niemen" i „Wilnianka" — do nich ma dojść trzecia „Stasin"), przez które w tym roku dotąd przeszło 91 dzieci w turnusach 6-cio tygodniowych, dzieci chorych na powiększone gruczoły, blednicę, anemię. Z kolonii letnich korzystało 160 dzieci.

W roku ub. Zarząd uzyskał 10 miejsc na leczenie gruźlicy kostnej w sanatorium na Górce (Busko-Zdrój), które to miejsca ofiarował dzieciom z powiatu dąbrowskiego; korzystały tamże z leczenia 6 mies. i wróciły bądź zupełnie zdrowe, bądź też dobrze podleczone. U dwojga wymagana jest operacja chirurgiczna i znów Zarząd stara się o przeprowadzenie tejże w Woj. Urzędzie Zdrowia, w którymś sanatorium państwowym. Miejsc dla leczenia dzieci chorych na gruźlicę płuc, jakoś Zarząd dotąd nie uzyskał...

— No a jak z funduszami, widzę że nie macie za dużo...

— Mamy ludzi, pracujących bezinteresownie w zrozumieniu potrzeb wsi, resztę, jak personel przedszkoli, dożywianie tamże dzieci, na Punkty Opieki dostajemy subwencje z Ministerstwa Oświaty — oczywiście nie tyle, ile by się przydało, ale i wieś nic jest jeszcze przygotowana, by akcja ruszyła całą parą. Brak pomieszczeń dla przedszkoli, które u nas są jeszcze w zarodku, a czasem i brak zrozumienia wsi dla potrzeb własnych.

Np. w Zdżarach pow. Dąbrowa Tarnowska, na posiedzeniu zwołanym przez instr. przedszkoli przy inspektoracie, matki powiedziały dosłownie: „Nie chcemy przedszkola, bo dzieci nie mają butów — a wy jak chcecie na tym zarobić (!) — to im buty kupcie!" To jest upowszechnienie kultury!

Do Punktów projektowanych nie możemy dostać lekarzy, bo ich na wsi dotąd ciągle za mało! — kończy moja rozmówczyni i tak jakoś dziwnie patrzy, czy aby potrafię zrozumieć wysiłki garstki samarytanek spod znaku Ch. T. P. D. — organizacji wykutej z potrzeb, opartej o serce — wysiłki — jakże często daremne, w walce o zdrowie opuszczonego chłopskiego dziecka.

A przecież zdrowie, to podstawa dobrobytu i kultury narodu.

Maryla znad Wisły.

ZJAZD RZEMIOSŁA POLSKIEGO, który odbył się w Wrocławiu, zgromadził około 7 tys. delegatów z całej Polski. Po wysłuchaniu uroczystego nabożeństwa, które odprawione zostało w kościele św. Doroty, odbyła się na placu Grunwaldzkim jednogodzinna defilada, w której wzięło udział m. in. 500 pocztów sztandarowych. Delegaci zwiedzili Wystawę Ziem Odzyskanych. W drugim dniu Zjazdu odbyły się obrady, poświęcone sprawom rzemiosła.

Sir John Boyd Orr w Polsce

W kongresie intelektualistów brał udział m. in. **Sir John Boyd Orr,** b. dyrektor naczelny Ooganizacji Wyżywienia (Fao), wybitny naukowiec i znawca zagadnień wyżywienia i rolnictwa, główny doradca rządu Anglii w czasie ostatniej wojny, w zakresie organizacji wyżywienia. Ze stanowiska dyrektora FAO, Boyd Orr ustąpił na skutek egoistycznej polityki niektórych państw, w zakresie gospodarowania rezerwami żywnościowymi.

W czasie pobytu w Warszawie, znakomity uczony złożył nieoficjalne wizyty ministrowi rolnictwa Dąb-Kociołowi, min. aprowizacji — Lechowiczowi i prezesowi Centralnego Urzędu Planowania — Dietrichowi.

Po zwiedzeniu stolicy i niektórych ośrodków rolniczych Sir Boyd Orr wraz z żoną wyjechał do Pragi.

NOWINY Z KRAJU

W KRAKOWIE zmarł dr Józef Latkowski, b. dyrektor kliniki wewnętrznej U. J., prezes Towarzystwa Lekarskiego i Koła Lekarzy Słowiańskich. Profesor Latkowski, wybitny lekarz chorób wewnętrznych (internista), pozostawił po sobie wiele prac naukowych z dziedziny medycyny.

W PROSZOWICACH w powiecie miechowskim w rocznicę ukazania się dekretu o reformie rolnej, odbyły się „Dożynki", przy udziale młodzieży, nauczycielstwa, robotników folwarcznych, organizacji politycznych i Samopomocy Chłopskiej.

W AUTOBUSIE PKS-u jadącym ze Słomnik do Krakowa, Tochowa Władysława urodziła syna. Po przyjeździe do Krakowa, autobus zajechał przed gmach kliniki położniczej, gdzie zaopiekowano się matką i dzieckiem.

ZNAKOMITY METALURG RADZIECKI profesor Bardin, członek Akademii ZSRR, w drodze powrotnej z kongresu wrocławskiego, zwiedził m. in. Akademię Górniczą w Krakowie.

W CZASIE GWAŁTOWNEJ BURZY, jaka przeszła nad powiatem wąbrzeskim w miejscowości Rozgard, piorun uderzył w dom rolnika Rogali, rażąc domowników. Porażonych odwieziono do szpitala w Wąbrzeźnie.

ZA NIELEGALNE POSIADANIE BRONI skazany został przez Rej. Sąd Wojskowy w Rzeszowie, Michał Trybalski ze wsi Łupnie, z powiatu brzozowskiego. Jak wykazało śledztwo, Trybulski gromadził i przechowywał u siebie broń w celach rabunkowych.

ZJAZD UCZESTNIKÓW WALKI ZBROJNEJ. W dniach 25—27 września odbędzie się we Wrocławiu, ogólnopolski zjazd delegatów Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację. Na zjazd przybędą delegacje uczestników ruchu oporu ze Związku Radzieckiego. Czechosłowacji, Rumunii, Jugosławii i Francji. Przewidziany jest wielki napływ członków tej organizacji z Kraju.

REKTOREM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO mianowany został profesor dr Teodor Marchlewski, dotychczasowy prorektor. Prorektorem mianowany został profesor dr Jan Dąbrowski, znakomity historyk, dziekan Wydziału Humanistycznego.

W DĘBICY została zorganizowana przez powiatowy ZSCh. stała wystawa maszyn rolniczych. Przy budynku ZSCh., wybudowano specjalną hale, w której umieszczono maszyny rolnicze. Wystawa ta cieszy się dużym zainteresowaniem rolników.

ZNANY ARTYSTA MALARZ I RZEŹBIARZ Henryk Nitra, pochodzący z Zaolzia, zmarł przed kilku dniami na Śląsku. Pogrzeb jego odbył się w Cieszynie.

ORGNIZACJA APTEKARZY zwróciła się do czynników miarodajnych z wnioskiem o zwalczanie pokątnego handlu ziołami. Ponieważ zdarzają się wypadki zatrucia ziołami, akcją tą powinny się zainteresować nie tylko czynniki kontroli handlu ale i organa zdrowia publicznego.

1.500 BIBLIOTEK GMINNYCH, zostanie założonych do końca bież. roku przy pomocy państwowych funduszów inwestycyjnych. Najwięcej bibliotek powstanie w woj. poznańskim (190), we wrocławskim — 168, śląsko-dąbrowskim — 160, w szczecińskim — 145, łódzkim i lubelskim — po 110.

NA ODBUDOWĘ WARSZAWY. Niedzielna zbiórka uliczna w Krakowie na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy, przyniosła 496.176 zł, nie wliczając w to gotówki, zebranej w ramach Święta Lotnictwa.

WE WSI DOBRAKOWO w powiecie Olkusz, odbyło się poświęcenie nowej szkoły powszechnej im. Tad. Kościuszki. Okazały budynek szkolny, został wybudowany dzięki wysiłkowi całej gromady i przy finansowej pomocy rządu.

Z uwagi na brak miejsca dalszy ciąg pamiętników Jana Szczepanika pt. „JAK SIĘ TO WSZYSTKO ZMIENIŁO" — odkładamy do następnego numeru „Piasta".

REDAKCJA

Z ruchu organizacyjnego PSL

Konferencja PSL w Miechowie

Dnia 31 sierpnia br. odbyła się w **Miechowie** konferencja PSL, przy udziale przedstawicieli b. zarządów gminnych PSL z następujących gmin powiatu miechowskiego: **Miechów, Rzerzuśnia, Tczyca, Kasice, Książ Wielki** i **Wielko-Zagórze,** przy udziale tymczasowego prezesa zarządu PSL ob. **Karkowskiego** i delegata wojewódzkiego ob. **Turka.**

Na konferencji tej, po dłuższej dyskusji, jednogłośnie uchwalono przystąpić do wznowienia działalności organizacyjnej Polskiego Stronnictwa Ludowego na terenie powiatu miechowskiego.

Wyłoniony na konferencji dnia 6 lipca tymczasowy Zarząd Powiatowy PSL akceptowano, powołując doń jedynie jeszcze jednego członka w osobie **Aleksego Zielińskiego** z gminy Rzerzuśnia.

Zebrani działacze postanowili zreorganizować koła ludowe na terenie powiatu i przyczynić się do rozpowszechnienia czytelnictwa prasy ludowej.

CHIŃSKIE WOJSKA RZĄDOWE ewakuowały wielkie lotnisko leżące na przedmieściu stolicy Mandżurii, Czang-Czun.

AMBASADOR HINDUSTANU w Egipcie oświadczył, że Hindustan przeciwstawi się uznaniu państwa Izrael przez ONZ i wypowie się za utworzeniem państwa arabskiego, w myśl projektów Ligi Arabskiej.

Postępowanie z pozostawionym gospodarstwem

W ostatnim numerze naszego pisma, zamieściliśmy artykuł na temat akcji przesiedleńczej na Ziemie Odzyskane i na wolne gospodarstwa w woj. rzeszowskim.

Jako uzupełnienie tego artykułu, zamieszczamy dziś poradę, jak należy postępować z pozostawionym gospodarstwem. (Przyp. Red.).

Na mocy ustawodawstwa i dekretu, pozostawione gospodarstwa można sprzedać, odstąpić rodzinie lub wydzierżawić, o ile gospodarstwo to nie pochodzi z parcelacji, nadane z tytułu Ustawy o Ref. Rolnej. W wypadku jednak, gdy rolnik otrzymał nadział ziemi, za który częściowo już zapłacił, może tę ziemię sprzedać lub odstąpić lecz już za pisemną zgodą Gminnej Rady Narodowej, do której przed sprzedażą lub odstąpieniem należy się zwrócić.

Gminna Rada Narodowa opiniuje taki wniosek i przesyła Powiatowej Radzie Narodowej do zatwierdzenia.

Gdyby jednak wyjeżdżający lub już osiedlony przesiedleniec, uważał dysponowanie pozostawionym gospodarstwem za zbyt uciążliwe dla siebie, to może gospodarstwo to oddać na cele reformy rolnej tytułem zamiany za gospodarstwo nowo-otrzymane, lub mające być mu nadane.

Zmiany takiej dokonać może na zasadzie ust. 3 art. 1 dekr. P. K. W. N. z dnia 28 listopada 1945 r. o przejęciu niektórych nieruchomości ziemskich na cele reformy rolnej i osadnictwa (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 321).

W takim wypadku zgłasza się do komisarza ziemskiego i wypełnia deklarację, podpisuje ją przy dwóch świadkach, a przedstawiciel władzy (może być zarządu gminnego) stwierdza autentyczność wszystkich trzech podpisów.

Po złożeniu takiej deklaracji, pozostawione gospodarstwo obejmuje komisarz ziemski w administrację przejściową, szacuje je według instrukcji szacunkowej z dnia 19 lipca 1948 r. za zezwoleniem Min. Rolnictwa i Ref. Roln. dysponuje nim na podstawie art. 3 wyż. cytowanego dekretu. Następnie z wykonalną decyzją o szacunku tego gospodarstwa wraz z rejestrem szacunkowym, komisarz ziemski przesyła ref. rolnictwa, na którego terenie osiedlił się b. właściciel tego gospodarstwa, celem wykorzystania przy szacunku nowo-nadzielonego gospodarstwa.

Szacunek nowo-nadzielonego gospodarstwa wykonany będzie również na zasadzie tejże instrukcji z dnia 19 lipca 1948 r. t. zn. stosowane będą jednakowe normy, co wyklucza pokrzywdzenie nowo-nadzielonego.

Suma szacunku gospodarstwa pozostawionego będzie odjęta od sumy szacunku gospodarstwa nowo-nadzielonego i taki rolnik będzie płacił od nowo-nadzielonego gospodarstwa tylko różnicę tych dwóch szacunków.

Zaznacza się wyraźnie, że deklarację tego rodzaju mogą być składane tylko dobrowolnie na żądanie wyjeżdżającego a nigdy pod przymusem.

Wiadomości gospodarcze

OBUWIE DLA WSI

Centrala Rzemieślnicza zawarła umowę z Centralą Rolniczą na dostawę *obuwia wiejskiego*, wyprodukowanego przez rzemiosło w ramach transakcji wiązanych. Pierwszą partię obuwia (6 tys. sztuk) warsztaty szewskie już zaczęły wyrabiać.

KRZESŁA POLSKIE DLA HOLANDII

Rzemieślnicza Centrala zakończyła już rozmowy z holenderską firmą *w sprawie eksportu krzeseł* wyrabianych przez polskie rzemiosło. Pierwsza partia krzeseł (3 tys. sztuk) zostanie wysłana do Holandii jeszcze w bieżącym miesiącu.

WYEKSPORTUJEMY 3 MILIONY KILOGRAMÓW DROBIU

Pierwsze próby eksportu drobiu były poczynione w 1946 roku. Zostało wówczas utuczonych około 100 tys. sztuk drobiu, z czego 40 proc. wyeksportowano do Anglii. W roku 1947 wyeksportowaliśmy już do Anglii 260 tys. kilogramów i 15 tys. kg indyków, do Czechosłowacji 100 tys. kg gęsi, do Szwajcarii 30 tys. kg gęsi. W bieżącym roku planowany jest wywóz 3 milionów kg różnego rodzaju drobiu.

ORGANIZACJA HODOWLI ZIÓŁ

Ostatnio powstało Zrzeszenie Plantatorów i Zbieraczy Ziół pod egidą Związku Samopomocy Chłopskiej oraz zorganizowano Wydział Skupu i Zbytu Ziół przy Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska".

SKUP JAJ W BIEŻĄCYM SEZONIE

Sezon jajczarski zbliża się ku końcowi. Do dnia 1 sierpnia br. Centrala Spółdzielni Jajczarsko-Mleczarskich skupiła 243.600 tys. jaj świeżych. Z ilości tej wyeksportowano około 81,5 mil. sztuk, zamrożono z przeznaczeniem na eksport 50 milionów, w basenach zakonserwowano 10 mil., a resztę zużyto na zaopatrzenie ludności pracującej miast.

CENY ZIEMNIAKÓW

Biuro Cen przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu ustaliło z dniem 1 września br. ceny ziemniaków jadalnych, dostarczonych do większych miast, ośrodków przemysłowych. Cena 100 kg ziemniaków loco wagon st. załadowania wynosić będzie 570 zł.

W sprzedaży detalicznej ziemniaków na stacjach docelowych z dopuszczalnym zyskiem 27 proc. cena ta, po zaokrągleniu wyniesie 720 zł za 1 q. Natomiast w sprzedaży detalicznej w sklepach spółdzielczych i państwowych 1 kg ziemniaków kosztować będzie 8 zł. W wypadku tym wzięto pod uwagę zysk brutto 14 proc. oraz cenę 570 zł za 1 q. loco wagon st. załadowania. 1 q ziemniaków w sprzedaży hurtowej, od 1 tony wzwyż, bezpośrednio z wagonu kosztować będzie na stacjach docelowych przy dopuszczalnym zysku brutto 20 proc. — zł 684.

Zwiększajmy uprawę czosnku

Oprócz uprawianych warzyw poza cebulą, czosnek powinien zajmować pierwsze miejsce w codziennym odżywianiu się każdego człowieka.

Stare księgi medycyny wspominają, że już w starożytności przed narodzeniem Chrystusa, czosnek był stosowany jako dodatni środek leczniczy. Asyryjczycy, Fenicjanie i mie-[illegible]ptu używali dużo czosnku. Egipcjanie obficie nim karmili swych robotników przy budowie piramid dla zabezpieczenia ich od chorób zakaźnych. Leczył ludzi nimi Hipokrates. Czosnek był bardzo lubianym środkiem leczniczym przez starożytnych Greków i Rzymian, przez co przekraczanie setki lat życia przypisywano spożywaniu czosnku.

W ostatnich latach medycyna zwróciła baczną uwagę na lecznicze własności czosnku. Głównym składnikiem leczniczym czosnku, jak mówią lekarze, jest olejek lotny czosnkowy, zawierający około 15—20 procent organicznie związanej siarki. Toteż czosnek w lecznictwie ma zastosowanie bardzo obszerne. Z tej racji jest on bardzo rozpowszechniony.

W Polsce czosnek jest uprawiany, lecz w małej ilości. Na rynkach jest go mało a cena jednej główki waha się od 15 do 40 złotych.

Czosnek można siać i sadzić wczesną wiosną lub **na jesieni we wrześniu do połowy października**, okrywając zagonki w ogrodzie obornikiem, który się na wiosnę zgrabia lub, jeżeli jest mocno przegniły, przekopuje pomiędzy rządkami posadzonego czosnku. Czosnek najlepiej udaje się po okopowych i strączkowych. **W-ski**

KOMUNIKATY

GIMNAZJALNE KURSY KORESPONDENCYJNE ZMP. W związku ze zjednoczeniem organizacji młodzieżowych, zostały połączone Gimnazjalne Kursy Korespondencyjne byłych organizacyj ZWM. ZMW „Wici" i OM TUR. Dyrekcja Korespondencyjnego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego Związku Młodzieży Polskiej, mieści się w Łodzi, Al. Kościuszki 45.

Warunki przyjęcia: 1) Ukończenie 16-tu lat, 2) Świadectwo ukończenia 6-u klas szkoły powszechnej, 3) Uiszczenie opłaty za pierwszy kwartał. Nauka w roku szkolnym 1948/49. rozpoczyna się od 1 października br. Zapisy przyjmuje się do 25 września br. Szczegółowych informacyj udziela dyrekcja gimnazjum. Do listów załączać znaczek pocztowy na odpowiedź.

Wydawca Ludowe Tow. Wydaw. „Piast" Kraków Basztowa 17, I p.
Drukarnia Nr. 3 „Wiedza", Kraków, Orzeszkowej 7
Nr zam. 390. z 7. IX. 1948. — M—47648